

עפ"ג 29839/08/15 - מדינת ישראל נגד י' א' ר'

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 29839-08-15 מדינת ישראל נ' א' ר' 19 נובמבר 2015

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר (אב"ד)
ב. בר זיו, שופטת
ש. ברלינר, שופט עמית
המערער:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
ע"י ב"כ עו"ד גב' מאיה הרטמן

נגד
המשיב:
י' א' ר' ע"י ב"כ עו"ד עמאד אלחאג'

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו (סגן הנשיא כב' השופט זיאד סאלח), מיום 17.6.2015, ב- ת"פ 17862-10-14, לפיו נדון המשיב למאסר מותנה בן 10 חודשים למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור בתקופה זו עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירה אחרת בתחום האלימות במשפחה, מסוג פשע, למעט עבירת איומים,

וכן, מאסר מותנה בן ארבעה חודשים למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת איומים. כמו כן חוייב המשיב לחתום על התחייבות בסך 8,000 ₪ להימנע מלעבור על החיקוק עליו הורשע בתיק זה בתוך שלוש שנים ממועד גזר הדין.

ב. הנסיבות הצריכות לענין הינן בתמצית אלה:

בכתב האישום המתוקן שהוגש כנגד המשיב, יליד 1984, נטען כי בתאריך 9.11.13, תקף המשיב את רעייתו, המתלוננת, באופן שהיכה בה באמצעות ידיו ורגליו. עקב התקיפה נחבלה המתלוננת בשתי זרועותיה, בפניה ובצווארה, וכן חשה כאבי ראש עזים.

בתאריך 29.3.14, על רקע ויכוח בין בני הזוג, תקף המשיב את המתלוננת באופן שהיכה בה באמצעות ידיו ורגליו עקב התקיפה נגרמו למתלוננת סימני שפשופים בלחייה, נפיחות ושפשופים באמה הימנית, וכן סבלה מכאבי ראש.

בתאריך 4.10.14, בכניסה לבית תקף המשיב את המתלוננת שלא כדין, באופן שהיכה בגבה במכת אגרוף

בעודה מחזיקה את בתם התינוקת בת השנה ושבעה חודשים.

בתאריך 6.10.14, על רקע ויכוח כספי בין בני הזוג, תקף המשיב את המתלוננת באופן שאחז בצווארה בחוזקה עד אשר נחבט ראשה בקיר. המשיב לא חדל ממעשיו משך מספר שניות כשבזמן זה המתלוננת אינה מצליחה לנשום עקב אחיזתו של המשיב, כל זאת כשהמשיב מאיים על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה ובחייה באומרו: "אני אגרום לך לא לנשום, אני אהרוג אותך", או אז הרפה מאחיזתו.

דקות בודדות לאחר מכן שב המשיב ותקף את המתלוננת באופן שתפס בשערות ראשה, משך אותה אל תוך סלון הבית, היכה במתלוננת באמצעות נעל על ראשה, ולאחר מכן היכה במתלוננת באמצעות רגלו באופן שבעט בגבה והמשיך להכותה באמצעות מכות בידיו על פניה, ובכל חלקי גופה.

כתוצאה מן המתואר לעיל, נגרמו למתלוננת סימני שפשוף והמטומות בידה הימנית ובצווארה.

ג. המדינה טוענת, כי במעשים אלה תקף המשיב את המתלוננת מספר רב של פעמים כשבחלק מן המקרים נחבלה המתלוננת חבלה של ממש וכן איים על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בחייה ובגופה במטרה להפחידה או להקניטה.

המדינה מייחסת למשיב שלוש עבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, לפי סעיף 382 (ג) של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), תקיפה סתם - בן זוג, לפי סעיף 382 (ב) של החוק, ואיומים לפי סעיף 192 של החוק.

ד. בישיבת בית משפט קמא מיום 20.1.15 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, הוגש כתב האישום המתוקן, והמשיב הודה בעובדת כתב האישום המתוקן, והורשע בהתאם.

בית משפט קמא הורה על הזמנת תסקיר שירות המבחן.

ה. מעיון בתסקיר מיום 11.6.15 עולה, כי סמוך לאירוע העבירה נעצר המשיב (7.10.14), שהה שבוע בבית המעצר, ולאחר מכן בתנאי מעצר בית בבית הוריו, שם שהה עובר להכנת התסקיר.

טרם מעצרו עבד המשיב עם אביו בחנות קרמיקה שבבעלות האב.

המשיב סיים שש-עשרה שנות לימוד, דהיינו, לאחר סיום בית הספר המשיך בלימודי משפטים בירדן ובתום לימודיו בשנת 2010 חזר ארצה, אך לדבריו, מחמת קשייו הכלכליים לא עלה בידו להשלים מבחנים ולקבל אישור עבודה כעורך-דין בארץ, ומאז עובד עם אביו בחנות.

המשיב נשא לאשה את המתלוננת (העובדת כסייעת בחינוך מיוחד) בשנת 2012, ולדבריו הקשיים ביניהם החלו על רקע מעורבות יתר של הוריה שלגורסתו השפיעו עליה לרעה.

המשיב ציין בפני שירות המבחן, שבמספר מקרים התנהג באלימות כלפי המתלוננת וייחס את הבעייתיות ביחסים ביניהם להתנהגותה הלא הולמת של אשתו שלדבריו רצתה ללכת לבקר אצל הוריה בניגוד לרצונו.

1. המשיב מסר לשירות המבחן, כי לאחר שחרורו מבית המעצר נערכה סולחה בין בני הזוג ומאז המתלוננת ובתם התינוקת עברו להתגורר בסמיכות לבית הוריו ובני הזוג חזרו לקשר ביניהם.

בשיחה עם שירות המבחן תיארה המתלוננת את המשיב כבעל ואב תומך הדואג לצרכיה ולצרכי בתם ולא הסכימה לפרט את הקשיים בקשר שבינה לבין המשיב.

לדבריה פעלה מתוך סערה רגשית והגישה תלונה במשטרה תחת לחץ שהופעל עליה על ידי הוריה.

לטענתה, אינה חוששת מפני בעלה ומעוניינת לשמור על התא המשפחתי. לדבריה, אילו היתה סובלת או מאויימת היתה עוזבת ועוברת לבית הוריה.

שני בני הזוג שללו את הצורך בסיוע גורמים טיפוליים לצורך רכישת כלים לתקשורת תקינה יותר ביניהם.

2. עוד צוין בתסקיר, כי אין הרשעות קודמות לחובת המשיב, שמסר לשירות המבחן כי הרביץ לאשתו פעם או פעמיים, אך לא כמתואר בכתב האישום. כאשר התבקש לשחזר את הסיטואציות טען שאינו זוכר את האירועים.

משעימת שירות המבחן את המשיב עם סעיפי כתב האישום המתוקן, תוך ציון העובדה שקיימת עדות רופא, התעקש המשיב וטען, כי המכות שנתן למתלוננת לא היו חזקות, ולא גרמו לפגיעות כמתואר בכתב האישום וכן שלל שאיים על אשתו להרוג אותה.

כמו כן שלל המשיב קיום בעייתיות בדפוס התנהגותו האלימים, וכן שלל נזקקות לקשר עם גורמים טיפוליים.

ח. שירות המבחן התרשם, כי המשיב שומר על רמת תפקוד טובה, הן במסגרת לימודית והן במסגרת תעסוקתית. יחד עם זאת, נראה כי במערכת היחסים האינטימית עם המתלוננת הוא מתקשה להתמודד עם מצבים מורכבים, בהם חווה הפחתה ופגיעה בכבודו, ואזי הוא פועל מתוך מיקוד שליטה חיצוני ומשליך את האחריות לבעייתיות בקשר בינו למתלוננת על משפחת המוצא שלה.

הערכת שירות המבחן היא כי במצבי תסכול וחוסר אונים, יקשה המשיב לשלוט בדחפיו התוקפניים והוא עלול להגיב באלימות, כמתואר בכתב האישום.

ט. כמו כן התרשם שירות המבחן, שהמתלוננת נוקטת בעמדה מגוננת כלפי המשיב ואף מאשימה את עצמה בהתפרצויותיו האלימות כלפיה. הפרמטרים הנ"ל, בנוסף להעדר התחברות של המשיב לבעייתיות שבהתנהגותו האלימה ולצורך בעזרת הגורמים הטיפוליים מהווים, לדעת שירות המבחן, גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד.

לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של המשיב, והוסיף כי על מנת לחבר את המשיב לחומרת התנהגותו האלימה, וכדי להפחית מסבירות התנהגות פוגענית בעתיד, זקוק המשיב לענישה מרתיעה אשר תציב בפניו גבול ברור בין מותר ואסור.

לכן, ממליץ שירות המבחן להטיל על המשיב עונש מרתיע של מאסר על תנאי, והתחייבות גבוהה להימנע מעבירה דומה בעתיד.

י. בדיון שהתקיים ביום 17.6.15 בפני בית משפט קמא טען ב"כ המדינה, שעל בית המשפט להעדיף את עקרון ההלימה והגמול וזאת בהתאם לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו, ובהתאם למדיניות הענישה והנסיבות הקשורות לבצוע העבירה.

ב"כ המדינה ציין כי מדובר במסכת אירועי אלימות.

אין המדובר בעבירה אחת ספונטנית נקודתית על רקע ויכוח אלא מדובר במספר אירועים שגרמו לחבלות, ואין המדובר בתיק פעוט ערך.

י"א. לטענת ב"כ המדינה אין להמלצה שבתסקיר קשר כלשהו בין הסקירה המפרטת את נסיבותיו של המשיב ונסיבותיה של המתלוננת לבין ההמלצה כפי שמופיעה בתסקיר, שהרי כמתואר שם, ציין המשיב שהתנהג כלפי המתלוננת מספר פעמים בהתנהגות אלימה, אך הוא נטה לטשטש את חומרת פגיעתו, וייחס את הבעייתיות ביחסים ביניהם להתנהגות לא הולמת של המתלוננת אשר לדבריו רצתה ללכת לבקר אצל הוריה בניגוד לרצונו. כמו כן התעקש המשיב, בפני שירות המבחן, שהמכות לאשתו לא היו חזקות ולא נגרמו לה פגיעות כמתואר בכתב האישום, ואף שלל כי איים עליה.

בנוסף גם מסרב המשיב לקבל טיפול.

י"ב. עוד הדגיש ב"כ המדינה, כי בהתאם לתסקיר הרושם הוא שאין למשיב יכולת להתמודד עם אירועים

דומים בעתיד, וכן הדגיש את הסכנה המוחשית להישנות מקרים דומים בעתיד.

כמו כן טען ב"כ המדינה, כי מן התסקיר נראה כי מדובר בתסמונת האשה המוכה.

לטענת ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא אין הצדקה כלשהי להמלצה שניתנה על ידי שירות המבחן ואין בעונש המומלץ בתסקיר כדי להוות הרתעה או שיקום.

ב"כ המדינה ביקש לקבוע, כי המתחם ההולם בגין העבירות בכתב האישום נע בן שישה חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר. נוכח העדר הרשעות קודמות ביקש ב"כ המדינה להטיל על המשיב עונש המצוי בתחתית העונש שהוצג, ואולם נוכח החומרה היתרה שבכתב האישום והסיכוי להישנות מקרים בעתיד, ביקש ב"כ המדינה כי העונש שיוטל יהא לריצוי מאחורי סורג ובריח, ולא על דרך עבודות שירות.

י"ג. מי שהיה סניגורו של המשיב בפני בית משפט קמא טען, כי מדובר באירוע חריג שאינו מאפיין את התנהלות המשיב בדרך כלל, כעולה מדברי המתלוננת בפני קצינת המבחן.

המתלוננת גם ציינה, שהגישה את התלונה נוכח הלחץ שהפעילו עליה הוריה וכן ציינה, שאינה חוששת מפני המשיב ומעוניינת לשמור על התא המשפחתי. המתלוננת הוסיפה, שאילו היתה סובלת היתה עוזבת את הבית.

הסניגור חזר וטען בפני בית משפט קמא, כי מדובר במעידה חד פעמית. לדבריו, מנהל המשיב אורח חיים נורמטיבי, יצרני, וזו הסתבכותו הראשונה. יש גם להביא בחשבון את הודאתו בהזדמנות הראשונה דבר המלמד על נטילת אחריות, וחסכון בזמן שיפוטי יקר, ומדובר בעבירה שחומרתה איננה ברף הגבוה.

עוד הדגיש הסניגור את התא המשפחתי שבנה המשיב ביחד עם המתלוננת ואשר ממשיך להתקיים.

י"ד. לטענת הסניגור מתחם הענישה נע, בשים לב לפסיקה בתיקים דומים ואף חמורים יותר, בין ביטול הרשעה לבין מאסר מותנה בן מספר חודשים.

לטענת הסניגור, עונש מאסר בפועל, שלא על דרך עבודות שירות, יפגע קשות במשיב ובני משפחתו הנתמכים על ידיו, מה גם שהמשיב סיים לימודי משפטים ועומד לפני בחינות הסמכה.

לפיכך, ביקש הסניגור מבית משפט קמא לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל על המשיב עונש הצופה פני עתיד בדמות מאסר מותנה והתחייבות.

הסניגור הגיש לעיון בית משפט קמא אסופת גזרי דין בהתייחס למקרים חמורים יותר בהם הטיל בית המשפט

מאסר מותנה וחתימה על התחייבות.

עוד הוסיף הסניגור כי בני הזוג חזרו לחיות ביחד, יש להם בת תינוקת, ואין להרוס את התא המשפחתי.

ט"ו. המתלוננת אמרה לבית משפט קמא, כי בני הזוג חיים כיום ביחד, היא אוהבת את בעלה ומעוניינת להמשיך לחיות עמו. לטענתה האמור בכתב האישום אינו לגמרי מדויק, היא מעוניינת בבעלה ולכן מבקשת שלא ייכנס לכלא.

המשיב עצמו אמר בפני בית משפט קמא כי הוא יודע שטעה. הוא מתחרט ולא יחזור על מעשיו.

ט"ז. בגזר דינו מיום 17.6.15, לאחר שסקר את עובדות כתב האישום המתוקן, ואת תסקיר שירות המבחן, וכן את טיעוניהם של ב"כ הצדדים בפניו, קבע בית משפט קמא, כי המעשים כמתואר בכתב האישום חמורים ביותר. חומרה יתרה יש בכך שמדובר בריבוי מקרים, כאשר באחת הפעמים אף מצא המשיב לנכון להשתמש בנעל כדי להכות את המתלוננת.

מעשים מסוג זה, כך ציין בית משפט קמא, מחייבים לעתים קרובות ענישה מרתיעה הכוללת מאסר לא קצר מאחורי סורג ובריח. ואולם, כך מוסיף בית משפט קמא, הענישה היא אינדיווידואלית, וכך גם קביעת מתחם הענישה, ויש להתחשב במהות העבירות בהן הורשע המשיב, נסיבותיהן, הערכים החברתיים שנפגעו, וכן מדיניות הענישה הנקוטה.

י"ז. לא בלי לבטים החליט בית משפט קמא לקבוע מתחם ענישה אחד לכל העבירות בהן הורשע המשיב, כשהמתחם נע בין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

בית משפט קמא קבע מתחם זה, למרות חומרת מעשיו של המשיב, וזאת בהתחשב בעמדתה של המתלוננת, המלצות שירות המבחן והידיעה כי עונש מאסר בפועל עלול לפגוע בתא המשפחתי של המשיב.

בית משפט קמא ציין, כי הוא מתבסס לא רק על דבריה של המתלוננת אלא גם על נסיון החיים, כאשר בעל משפחה נשלח לכלא מן הסתם גם אשתו וילדיו סובלים עקב כך.

התרשמות בית משפט קמא היא שדבריו של המשיב כנים והמעשים כפי שיוחסו לו הינם אפיזודה חולפת שלא תחזור על עצמה. לכן החליט בית משפט קמא לקבוע עונש הצופה פני עתיד, כדי להבהיר למשיב כי חזרה על מעשים מעין אלה תביא לכך כי המשיב יישלח לכלא לתקופה ממושכת.

עוד הביא בית משפט קמא בחשבון, כי המשיב נעצר לשבוע, היה במעצר בית מלא לתקופה לא מבוטלת תוך

הרחקתו מבני משפחתו, כשפרנסת המשפחה נפגעה בתקופה זו.

י"ח. נוכח כל האמור לעיל החליט בית משפט קמא להטיל על המשיב עונש ברף הנמוך של המתחם תוך שימת דגש על עונש המאסר המותנה אשר הוטל על המשיב ברף הגבוה. לפיכך הטיל בית משפט קמא על המשיב את העונשים כפי שפורטו בפתח דבריו.

י"ט. מונח בפנינו ערעור המדינה המלינה על קולת העונש שהוטל על המשיב. לטענתה, העונש מקל ביותר ואינו הולם את חומרת המעשים את מסוכנותו של המשיב לציבור ולמתלוננת. לטענת המדינה שגה בית משפט קמא בקבעו מתחם ענישה המתחיל במאסר מותנה בלבד. אף במתחם הענישה כפי שהציב בית משפט קמא לא היה מקום להטיל על המשיב בגין חמש עבירות שבוצעו במועדים שונים עונש כולל הנמצא ברף התחתון של המתחם אשר קבע, וזאת נוכח פסיקת בית המשפט העליון בדבר חומרת מעשי אלימות במשפחה ומדובר בעבירות שקשה לגלותן ופגיעתן קשה ומכוערת ובוודאי בנסיבות המקרה ובנסיבותיו של המשיב.

כ. נטען בערעור, כי שגה בית משפט קמא משנתן משקל יתר לעמדת נפגעת העבירה ולפגיעה האפשרית במשפחת המשיב אם יישלח למאסר, וכן בכך שנתן משקל יתר להמלצות שירות המבחן.

לטענת המדינה הן התסקיר והן מעשיו של המשיב מלמדים על מסוכנותו.

התסקיר בעניינו של המשיב מלמד על העדר פנמה של המשיב את חומרת מעשיו, אשר אף מנסה להצדיק את מעשיו בהתנהגותה של המתלוננת.

נטען בערעור המדינה, שבתסקיר אין המלצה טיפולית הואיל והמשיב אינו רואה צורך בטיפול או בעיה בדפוסי התנהגות אלימים.

המדינה אף טוענת בערעורה, שהמלצת שירות המבחן למאסר מותנה והתחייבות גבוהה בלבד, אינם עולים בקנה אחד עם ממצאי התסקיר לגבי מסוכנותו של המשיב והעדר טיפול מחד, יחד עם עמדה מגוננת של המתלוננת, מאידך.

מאסר מותנה בעבירות אלימות במשפחה אפקטיבית לדעת המערערת, רק כאשר המתלוננת מתכוונת להתלונן בגין מעשי אלימות (ככל שיישנו) ולשתף פעולה עם המשטרה.

עמדת המתלוננת כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר ובטיעונים לעונש מעלה חשש כי אין זה המצב בעניינו.

כ"א. עוד טוענת המדינה, שעמדת המתלוננת בפני שירות המבחן צריכה להיבחן בזהירות, כמתחייב מעצם

היותה קרבן לעבירות אלימות במשפחה, וכן לאור המורכבות האישית, החברתית והכלכלית הנלוות להליך גירושין או אף במקרה שבו מבקשת המתלוננת להחמיר עם המשיב.

כ"ב. המדינה סבורה, כי טעה בית משפט קמא משקבע כי המעשים שביצע המשיב הם בגדר אפיזודה חולפת שלא תחזור על עצמה נוכח התרשמותו מכנות דבריו של המשיב בבית המשפט. דברים אלה, כך נטען, אינם עולים בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המפרט ארבעה מעשי אלימות שונים וחמורים שבוצעו לאורך זמן. גם דבריו של המשיב בפני שירות המבחן והחשש בשירות המבחן מהישנות העבירות סותרים את קביעת בית משפט קמא.

מכאן עתירת המדינה כי בית משפט קמא יטיל על המשיב עונש מאסר בפועל בנוסף לעונשים שהוטלו על ידי בית משפט קמא.

כ"ג. לקראת הישיבה הראשונה שנקבעה בפנינו ביום 22.10.15 הודיע עוה"ד שפיק דרוויש לבית המשפט שקיבל על עצמו ביום 19.10.15 את ייצוג המשיב ועתר לדחיית מועד הדיון בקשה אותה דחינו ביום 20.10.15.

ואולם, בישיבת יום 22.10.15 לא הופיעו לא המשיב ולא עו"ד דרוויש, ולפיכך קבענו מועד חדש לדיון ביום 5.11.15.

בהחלטתנו מיום 22.10.15 נדרש עו"ד דרוויש להסביר את אי הופעתו, ותשובתו לכך הוגשה לנו ביום 1.11.15.

בישיבת יום 5.11.15 הופיעו הן עוה"ד שפיק דרוויש והן המשיב וסניגורו הנוכחי עוה"ד עמאד אלחאג', אשר הגיש טופס יפוי כח.

לאחר ששחררנו את עוה"ד שפיק דרוויש לפי בקשתו, בהעדר התנגדות מצד המשיב, מייצוג המשיב, עתר הסניגור הנוכחי עוה"ד אלחאג' כי נדחה את הדיון הואיל ולא עלה בידו להיערך לקראת הדיון נוכח הזמן הקצר שעמד לרשותו בטרם קיבל את התיק.

יחד עם זאת, הביע הסניגור נכונות כי ב"כ המדינה תפרט את טענותיה בעל פה בערעור, וכי תינתן לו אפשרות להשיב בכתב.

כ"ד. ב"כ המדינה חזרה בפנינו על הטענות שבערעור בהצביעה על האלימות בה נקט המשיב כלפי המתלוננת. לטעמה, אין העונש מתיישב עם חומרת המעשים ועם העולה מתוך התסקיר ואף לא עם הענישה במקרים דומים.

לטענת ב"כ המדינה אין זה מתקבל על הדעת שמי שמכה את אשתו במשך שנה, במקרים שונים, יישא רק עונש הצופה פני עתיד בלבד. המסר בענישה מסוג זה למתלוננת הוא: להימנע מלהתלונן.

כ"ה. לדעת ב"כ המדינה שגה בית משפט קמא הן במתחם הענישה שקבע, והן בקביעת העונש לפי הרף הנמוך של המתחם אותו קבע, למרות שמדובר בשורה של עבירות.

עוד טוענת ב"כ המדינה, כי בית משפט קמא הביא בחשבון לצורך קביעת מתחם הענישה נסיבות שכלל אינן קשורות לעצם ביצוע העבירה, כגון עמדת המתלוננת, המלצת שירות המבחן, והפגיעה האפשרית בתא המשפחתי. אלה שיקולים שיש להביאם בחשבון לצורך קביעת העונש בתוך טווח המתחם שנקבע, ואולם אין הם רלוונטיים, כך לטענת ב"כ המדינה, לצורך קביעת המסגרת של המתחם.

כ"ו. עוד הפנתה ב"כ המדינה לאמור בתסקיר בכל הנוגע לכך שהמשיב אינו מפנים את חומרת מעשיו, ממזער אותם, ומאשים למעשה את המתלוננת ומשפחתה. עוד הדגישה, שקיים חשש להישנות עבירות מצד המשיב. מכאן שהענישה שהטיל בית משפט קמא אינה ראויה, לדעת ב"כ המדינה, ואינה מספקת הגנה למתלוננת, ומה גם שאין המדובר באפיזודה חולפת כפי שכתב בית משפט קמא בגזר דינו.

ב"כ המדינה ביקשה כי נטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריוח, וכן הגישה לעיונו פסיקה רלוונטית.

עד כאן תמצית טענות ב"כ המדינה.

כ"ז. בתגובתו שבכתב מדגיש הסניגור שמדובר באדם נטול עבר פלילי, שהאלימות זרה לו, ואשר נטל אחריות למעשיו.

המשיב שיתף פעולה באורח מלא עם כל גורמי האבחון והטיפול מאז מעצרו ועד היום, ובכלל זה גם בחקירות המשטרה.

הסניגור טוען, כי המשיב ורעייתו מצויים בהרמוניה טובה והיחסים ביניהם תקינים על בסיס אהבה ודאגה הדדית, כפי שגם אמרה המתלוננת בפני בית המשפט, בפני שירות המבחן, וכן בפני המשטרה כשביטלה את תלונתה.

מאז העבירה ועד היום מתגורר המשיב עם רעייתו ומאז שבוצעה המאחרת מבין העבירות חלפה תקופה של יותר משנה ומערכת היחסים בין בני הזוג היא נורמטיבית ותקינה ללא כל תלונות מצד רעייתו.

לטענת הסניגור מדובר במעידה חד פעמית והמשיב לא יחזור על כך.

לדעת הסניגור ניתן להגדיר את מה שאירע כ"טעות חמורה" או "מעידה חד פעמית", ואין המדובר בהתעללות או פגיעה קבועה ומתמשכת לאורך זמן, והמעשה לא יחזור על עצמו.

יש גם להתחשב, כך טוען הסניגור, בנסיבות שהביאו לביצוע העבירות.

כ"ח. הסניגור טוען שאין המדובר באדם מסוכן, וכבר הצביע על כך תסקיר שירות המבחן. הסניגור מפרט את נסיבותיו האישיות של המשיב וטוען שיש לו פוטנציאל שיקומי גבוה.

ההליכים המשפטיים שננקטו מהווים, לדעת הסניגור, הרתעה למשיב, שהביע את רצונו לשיקום. יש ליתן עדיפות לאינטרס השיקומי של המשיב וליתן לו הזדמנות ולא למצות עמו את הדין. לטעמו של הסניגור ניתן במקרה זה להשיג את כל שיקולי הענישה, ההרתעה, גמול ומניעה גם ללא הטלת מאסר בפועל, בין אם מאחורי סורג וברח ובין אם בעבודות שירות, הואיל ולדעת הסניגור ניתן להסתפק במאסר מותנה לתקופה ארוכה, שירתיע את המשיב הואיל ואין המדובר בעבריין שלגביו נדרשת ענישה מחמירה והרחקה מן החברה על מנת להרתיעו.

לדעת הסניגור לא תהא כל תועלת בהטלת עונש מאסר בפועל של המשיב.

כ"ט. הסניגור מבקש, כי בית המשפט יתחשב בכל נסיבותיו של המשיב, סיכויי שיקומו, נטילת אחריות על מעשיו, ומניעת עבריינות מצדו בעתיד. אינטרס שיקום הנאשם, כך מדגיש הסניגור, אינו אינטרס אישי של העבריין אלא אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה, ומכאן שיש להעדיף את השיקול השיקומי על פני מאסר בפועל הגורע קשות מסיכויי השיקום.

הסניגור מפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן וסבור, שיש לאמץ את המלצת שירות המבחן לענין הענישה, כפי שאכן עשה בית משפט קמא בגזר דינו.

עוד מוסיף הסניגור, כי אחרי מסכת האירועים נערכה סולחה בין משפחת המתלוננת למשפחת המשיב. המתלוננת סלחה למשיב, כרגע גרים בני הזוג ביחד, ושוררת ביניהם הערכה הדדית. לטענת הסניגור, הגשת התלונה נגד המשיב נעשתה על ידי המתלוננת עקב לחצים מצד בני משפחתה וכיום אינה חוששת מפני המשיב ומעוניינת לשמור על התא המשפחתי.

ל. טוען הסניגור, כי פסקי דין רבים הן בבית המשפט המחוזי והן בבית משפט השלום נמנעו מלהרשיע את הנאשם בעבירות אשר בהן הורשע כאן המשיב. לא מעט בתי משפט הטילו צו של"צ או מאסר מותנה במקרים דומים.

ממשיך וטוען הסניגור, שעל בית המשפט לערוך איזון בין שיקולי הענישה, ואמנם יש לתת ביטוי להרגשה הקולקטיבית של סלידה ממעשים מסויימים, אך אין בכך כדי לפטור את בית המשפט מלדון במקרה המיוחד

שלפניו ובנסיבות האישום של כל נאשם. לענין זה מפנה הסניגור לפסיקה בדבר עקרון הענישה האינדיווידואלית.

ל"א. בהתייחס לפסקי הדין שהציגה בפנינו ב"כ המדינה טוען הסניגור, כי זו פסיקה מאד מחמירה שניתנה בנסיבות חמורות מאלה שבפנינו, ולכן לדעתו, אין זו פסיקה רלוונטית.

הסניגור מציין, כי בתאריך 5.11.15 הוא הופיע בבית משפט קמא ב-ת"פ 35640-03-14 שבו הוטל על הנאשם עונש מאסר מותנה בשיעור של מחצית ההיקף מזה שהוטל בעניינו של המשיב, למרות שאותו נאשם, אשר הורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת הזוג, היה בעל עבר פלילי, וזאת בניגוד למשיב.

עד כאן תמצית טענות הסניגור.

ל"ב. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום המתוקן, לטיעוניהם של ב"כ הצדדים בפני בית משפט קמא, תסקיר שירות המבחן, גזר דינו של בית משפט קמא, נימוקי הערעור, טיעוני ב"כ המדינה בפנינו מחד גיסא, ותגובת הסניגור מאידך גיסא, מסקנתנו היא שדין הערעור להתקבל.

ל"ג. המעשים בהם הורשע המשיב, כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, חמורים הם.

בית משפט קמא כתב בגזר דינו כי המעשים כפי שיוחסו למשיב הינם אפיזודה חולפת (עמ' 13 בגזר הדין).

הסניגור טוען בטיעונו שבכתב כי מדובר ב"טעות חמורה" או "מעידה חד פעמית".

ואולם, אין בידינו לקבל לא את הקביעה לפיה מדובר באפיזודה חולפת, ולא את הטענה כי מדובר במעידה חד פעמית.

ל"ד. מעיון בעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי מסכת האירועים נמשכה על פני כ-11 חודשים:

9.11.13 - המשיב היכה באמצעות ידיו ורגליו. נחבלה בשתי זרועותיה, בפניה ובצווארה. חשה כאבי ראש עזים .

29.3.14 - המשיב היכה במתלוננת בידיו וברגליו. נגרמו לה סימני שפשוף בלחייה, נפיחות ושפשופים באמה הימנית, וכן סבלה מכאבי ראש.

28.6.14 - 27.7.14 - המשיב היכה במצחה במכת אגרופ.

4.10.14 - המשיב היכה בגבה במכת אגרוף בעודה מחזיקה את התינוקת.

6.10.14 - המשיב אחז בצווארה בחוזקה עד שנחבט ראשה בקיר ולא היתה מסוגלת לנשום, ותוך כדי כך איים בפגיעה בגופה ובחייה.

דקות מספר לאחר מכן תפס המשיב בשערות ראשה, היכה בנעל על ראשה, ולאחר מכן היכה במתלוננת ברגלה באופן שבעט בגבה והמשיך להכותה בידיו על פניה וכל חלקי גופה ונגרמו לה סימני שפשוף והמטומות בידה הימנית ובצווארה.

ל"ה. מעשים אלה מצביעים על אלימות ממושכת מצד המשיב כלפי המתלוננת ואין להגדיר מסכת קשה זו לא כאפיזודה חולפת ולא כמעידה חד פעמית.

לא זו בלבד, אלא שמעיון בתסקיר שירות המבחן עולה שהמשיב מנסה למזער את חומרת מעשיו וטוען כי הרביץ לאשתו פעם או פעמיים, אך לא כפי שמתואר בכתב האישום.

המשיב אף ניסה להשליך את האחריות על הזולת וייחס את הבעייתיות ביחסים בינו למתלוננת להתנהגותה הבלתי הולמת של אשתו שרצתה ללכת לבקר את הוריה בניגוד לרצונו, ולמעורבות יתר מצד הוריה שהשפיעו לרעה על המתלוננת.

ל"ו. המשיב לא הפנים את חומרת מעשיו, ושלל נזקקות לקשר עם גורמים טיפוליים. לא זו בלבד אלא ששירות המבחן סבר, שקיימים גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד:

"אנו מעריכים כי במצבי תסכול וחוסר אונים, יתקשה לשלוט בדחפיו התוקפניים ועלול להגיב באלימות, כפי שמתואר בכתב האישום".

נוכח כל האמור בתסקיר, ונוכח התרשמותו זו של שירות המבחן, קשה להסכים להערכתו של בית משפט קמא, לפיה מדובר באפיזודה שלא תחזור על עצמה (אם כי אנו כמובן רוצים לקוות שאירועים אלה אכן לא יישנו).

ל"ז. עמדת בתי המשפט באשר לעבירות אלימות במשפחה היא חד-משמעית, דהיינו, בגין מעשים מעין אלה חייבת להיות ענישה מחמירה. כך כבר נפסק לפני למעלה מעשרים שנה, ועיינו: ע"פ 2157/92 **פדידה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(1) 81, 84 (1993):

"תופעה זו של אלימות בתוך המשפחה הייתה לנגע שפשט בחברה, ויש לעוקרו על-ידי עונשים

הולמים, למען ישמע ויראה המערער ולמען ישמעו ויראו עבריינים בכוח אחרים. בכגון דא יש להחמיר בדינו של הנאשם, הן מתוך הבעת שאט נפש והוקעת מעשיו והן מתוך מגמה של הרתעה."

כך גם בע"פ (מחוזי חיפה) 2015/07 מדינת ישראל נ' כיאל אחמד, בפסקה 12 (12.7.2007):

"בית המשפט חזר והבהיר שתופעת אלימות בתוך המשפחה הייתה לנגע שפשה בחברה. האמצעי שיש בידי בית המשפט לנסות ולעקור את התופעה האמורה, הוא בין היתר בדרך של החמרה בדינם של נאשמים. החמרה כזו יש בה כדי לתת ביטוי לשאט הנפש ממעשים כגון אלה ולהוקעתם, ומתן משקל ראוי לגורם ההרתעה..."

כך גם ברע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל (20.8.2009):

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח."

ל"ח. נתנו דעתנו לגזר הדין, שאליו הפנה הסניגור בטיעונו: ת"פ (שלום עכו) 35640-03-14 מדינת ישראל נ' ג'מל (5.11.2015), שם הורשע נאשם בעל הרשעות קודמות בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג, ובשים לב להמלצת שירות המבחן נדון למאסר מותנה.

מעיון בגזר הדין שעליו הצביע ב"כ המשיב עולה, שבאותו מקרה היתה הסכמה בין המדינה לבין הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן. עוד ראוי לציין, כי בעוד שבת"פ 35640-03-14 עליו הצביע הסניגור, מדובר היה, לפי כתב האישום, באירוע שהתרחש פעם אחת, הרי שבטיעונו, לפי כתב האישום המתוקן, מדובר במסכת אירועים, דהיינו, אירועים שחזרו ונשנו במהלך תקופה של כשנה.

ל"ט. לא נעלמה מעינינו העובדה שהמתלוננת ביטלה את התלונה במשטרה, נערכה "סולחה" בין המשפחות, ובפני בית משפט קמא מסרה המתלוננת שהיא רוצה להמשיך לחיות עם בעלה ושלא ייכנס לכלא.

התרשמות שירות המבחן היתה, כי המתלוננת נוקטת בעמדה מגוננת כלפי המשיב, ואף מאשימה את עצמה בהתפרצויותיו האלימות של המשיב כלפיה.

להתנהלות מעין זו התייחס בית המשפט בע"פ (מחוזי חיפה) 2015/07 מדינת ישראל נ' כיאל אחמד, בפסקה 12 (12.7.2007) [להלן: "עניין כיאל"]:

"אין לשכוח כי גם בענייננו, ולמרות שהמשיב הוא המכה והוא האלים, ביקשה המתלוננת במסגרת עדותה בבית המשפט לראות עצמה, כמי שאחראי באופן שווה, למצב שנוצר. "לקיחת אחריות" כזו, אינה אלא ביטוי לאותה דילמה בו נמצא המתלונן, ועל בית המשפט להבהיר שאין למתלוננת כל אחריות במקרה כזה, ואין כל אשמה עליה אלא על המשיב לבדו. גם לאמירה כזו יש משמעות, במסגרת מתן ביטוי נכון לעונש שיוטל."

דברים אלה יפים ונכונים הם גם למקרה שבפנינו.

מ. מן האמור בתסקיר שירות המבחן, ומטיעוניו של הסניגור עליה, כי המשיב סיים לימודי משפטים בירדן, אם כי טרם הצליח במבחני ההסמכה בארץ. גם לכך התייחס בית המשפט בעניין כיאל, בפסקה 13:

"... העובדה שמדובר בעורך דין, וכי יימנע ממנו מלהמשיך בעבודתו, אינה יכולה לשמש נימוק לקולא, במיוחד לאור קביעתו של בית משפט השלום במסגרת ההחלטה בה דחה את ההרשעה, כי עובדת היותו עורך דין צריכה לשמש לחובתו, שהרי השכלתו המשפטית מחייבת שיישא באחריות מלאה למעשים שביצע. הטלת עונש של מאסר על תנאי, אינה, אפוא, בגדר עונש הולם למעשים אלה, שנעשו על ידו."

מ"א. עולה מכל האמור לעיל, שלא ניתן להסתפק בעונש המאסר המותנה והתחייבות כפי שקבע בית משפט קמא בגזר דינו. בנסיבות העניין אין לקבל את המלצת שירות המבחן הואיל והמלצה זו אינה עולה, לדעתנו, בקנה אחד עם האמור בגוף התסקיר עצמו, ובכלל זה, ניסיונו של המשיב למזער את חומרת העבירות, השלכת האחריות על אחר (המתלוננת ומשפחתה), והסיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד.

מ"ב. לא ראינו מקום להתערב במתחם הענישה שקבע בית משפט קמא: בין מאסר על תנאי ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, אך בשים לב לכל המפורט לעיל, ובמיוחד נוכח העובדה שאין המדובר במקרה אלימות חד פעמי אלא במסכת מעשי אלימות חוזרים ונשנים, וכל שאר השיקולים שפירטנו, יש להורות כי בנוסף לעונשים שהטיל בית משפט קמא על המשיב יתווסף עונש מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריא.

מ"ג. בטיעונו לעונש בפני בית משפט קמא ביקש ב"כ המדינה (עמ' 9 לפרוט'), כי בית המשפט יקבע את המתחם ההולם בגין העבירות בהן הורשע המשיב בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל, והוסיף כי הוא מבקש להטיל על המשיב עונש הנמצא בתחתית מתחם העונש שהוצג, וזאת נוכח העדר עבר קודם של המשיב, אך ציין כי נוכח החומרה העולה מתסקיר שירות המבחן בנוגע לסיכוי

הישנות המקרים בעתיד מבקש הוא להטיל את העונש מאחורי סורג ובריה ולא בעבודות שירות.

מ"ד. כפי שכבר הבהרנו קודם לכן, בנסיבות הענין שעליהן עמדנו, יש להטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בפועל מאחורי סורג ובריה.

נוכח עמדתה של המדינה, כפי שבאה לידי ביטוי בפני בית משפט קמא, לפיה מסתפקת המדינה במקרה זה בהטלת עונש הנמצא בתחתית מתחום העונש שהוצג, ובהתחשב בכך שאין לחובת המשיב הרשעות קודמות, כמו גם הודאתו שחסכה זמן שיפוטי, ה"סולחה" שנערכה, והתקופה שהמשיב היה במעצר בית, נסתפק בכך שנטיל על המשיב עונש של שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל.

מ"ה. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

1. אנו מקבלים את ערעור המדינה ומטילים על המשיב עונש של שבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שבעת הימים בהם היה המשיב במעצר.

2. על המשיב להתייצב למאסרו בבית המעצר קישון **ביום ראשון 27.12.15 עד השעה 10:00 בבוקר, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.**

על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים : 08-9787377, 08-9787336.

3. כל שאר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

ניתן היום, ז' כסלו תשע"ו, 19 נובמבר 2015, במעמד הנוכחים.

ש' ברלינר, שופט עמית

ב' בר-זיו, שופטת

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]